

Urban Challenges, Capacity of Architects and Planners, and the Need for an Equitable and Inclusive Planning Approaches

Editorial

The twenty-first century has become the century of cities. This transformation more evident in developing countries, where rapid urbanization, demographic growth, environmental pressures, technological change, and socio-economic inequalities are reshaping urban landscapes at unprecedented rates. Developing countries encounter a unique set of urban

challenges: Informal settlements, aging infrastructure, deteriorated urban fabrics, housing shortages, inadequate public services, environmental degradation, and increasing vulnerability to natural hazards. In many cities, the impacts of these challenges are disproportionately borne by vulnerable populations, highlighting the importance of equitable and inclusive planning approaches. At the same time, developing countries present remarkable opportunities for innovation. Traditional knowledge systems, community-based practices, compact urban forms, mixed-use development patterns, and strong social networks often provide valuable foundations for sustainable urban development. Contemporary planning and architectural practice can benefit greatly from integrating local knowledge with advanced analytical methods, digital technologies, and evidence-based policymaking.

While cities continue to serve as engines of economic development, innovation, and cultural exchange, they simultaneously face mounting challenges that test the capacity of planners, architects, policymakers, and communities to create sustainable and resilient urban environments. Architecture and urban planning occupy a central position in addressing these challenges. The built environment is not merely a physical manifestation of economic and social processes; it is also an active determinant of human well-being, environmental sustainability, social cohesion, and disaster resilience. Consequently, the disciplines of architecture and urban planning must continuously evolve to respond to emerging urban realities. This journal seeks to contribute to these discussions by providing a platform for rigorous scientific inquiry, critical reflection, and practical innovation. The Journal encourages submissions that bridge disciplinary boundaries and connect theory with practice. Quantitative analyses, qualitative investigations, mixed-methods research, comparative studies, policy evaluations, and design-based research all have important roles to play in advancing knowledge and informing decision-making in the fields of architecture and planning.

It is hoped that the contributions presented in this issue will stimulate scholarly debate, inspire innovative solutions, and support the development of more livable and equitable cities.

Keywords: architectural practice, developing countries, resilient cities, sustainable urban development, urban planning

Published: 21 Mar 2026

Esfandiar Zebardast (Editor-in-Chief)

Professor, Department of Urban Management and Planning, School of Urban Planning, College of Fine Arts, University of Tehran, Tehran, Iran. E-mail: zebardst@ut.ac.ir

<https://doi.org/10.22059/jfaup.2026.107300>

چالش‌های شهری، ظرفیت معماران و شهرسازان، و ضرورت اتخاذ رویکردهای برنامه‌ریزی عادلانه و فراگیر

سرمقاله

تاریخ انتشار: ۱۴۰۵/۰۱/۰۱

اسفندیار زبردست (سردبیر)

استاد گروه مدیریت شهری، دانشکده شهرسازی، دانشکده‌گان هنرهای زیبا،
دانشگاه تهران، تهران، ایران.

E-mail: zebardst@ut.ac.ir

<https://doi.org/10.22059/jfaup.2026.107300>

قرن بیست و یکم به قرن شهرها تبدیل شده است. این دگرگونی در کشورهای
در حال توسعه بسیار مشهود است، جایی که شهرنشینی سریع، فشارهای
محیط‌زیستی، تغییرات فناوری و نابرابری‌های اجتماعی-اقتصادی با سرعت
بی‌سابقه‌ای در حال تغییر شکل مناظر شهری هستند. کشورهای در حال
توسعه با مجموعه‌ای منحصر به فرد از چالش‌های شهری مواجه هستند:

سکونتگاه‌های غیررسمی، زیرساخت‌های فرسوده، بافت‌های فرسوده شهری، کمبود مسکن، خدمات عمومی ناکافی، تخریب محیط زیست و افزایش
آسیب‌پذیری در برابر مخاطرات طبیعی و انسان-ساخت. در بسیاری از شهرها، تأثیرات این چالش‌ها به طور نامتناسبی بر دوش جمعیت‌های آسیب‌پذیر
است که اهمیت رویکردهای برنامه‌ریزی عادلانه و فراگیر را برجسته می‌کند. در عین حال، کشورهای در حال توسعه فرصت‌های چشمگیری برای نوآوری
ارائه می‌دهند. سیستم‌های دانش سنتی، شیوه‌های مبتنی بر جامعه، اشکال شهری فشرده، الگوهای توسعه کاربری مختلط و شبکه‌های اجتماعی قوی اغلب
پایه‌های ارزشمندی برای توسعه پایدار شهری فراهم می‌کنند. برنامه‌ریزی و شیوه‌های معماری معاصر می‌توانند از ادغام دانش محلی با روش‌های تحلیلی
پیشرفته، فناوری‌های دیجیتال و سیاست‌گذاری مبتنی بر شواهد، بهره‌زادی ببرند.

در حالی که شهرها همچنان به عنوان موتورهای توسعه اقتصادی، نوآوری و تبادل فرهنگی عمل می‌کنند، همزمان با چالش‌های فزاینده‌ای روبرو هستند که
ظرفیت شهرسازان، معماران، سیاست‌گذاران و جوامع را برای ایجاد محیط‌های شهری پایدار و تاب‌آور می‌آزماید. معماری و شهرسازی جایگاه محوری در
پرداختن به این چالش‌ها دارند. محیط ساخته شده صرفاً تجلی کالبدی فرآیندهای اجتماعی و اقتصادی نیست؛ بلکه یک عامل تعیین‌کننده فعال در رفاه انسان،
پایداری محیط‌زیستی، انسجام اجتماعی و تاب‌آوری در برابر مخاطرات نیز هست. در نتیجه، رشته‌های معماری و شهرسازی باید به طور مداوم تحول یابند
تا به واقعیت‌های نوظهور شهری پاسخ دهند. این مجله می‌کوشد با فراهم کردن بستری برای پژوهش‌های علمی دقیق، تأمل انتقادی و نوآوری عملی در زمینه
های معماری و شهرسازی، در این بحث‌ها مشارکت کند. مجله از مقالاتی در مرزهای دانش که نظریه را با عمل پیوند دهند، استقبال می‌کند. تحلیل‌های
کمی، بررسی‌های کیفی، تحقیقات با روش‌های ترکیبی، مطالعات تطبیقی، ارزیابی‌های سیاستی و تحقیقات مبتنی بر طراحی در زمینه‌های معماری و
شهرسازی، نقش مهمی در پیشبرد دانش و آگاهی بخشی به تصمیم‌گیری‌ها، با در نظر گرفتن چالش‌های کنونی در زمینه معماری و شهرسازی، دارند.
امید است که مطالب ارائه شده در این شماره، بحث‌های علمی را برانگیزد، الهام‌بخش راه‌حل‌های نوآورانه باشد و از توسعه شهرهای زیست‌پذیرتر و
عادلانه‌تر حمایت کند.

واژه‌های کلیدی: برنامه‌ریزی شهری، توسعه شهری پایدار، حرفه معماری، شهرهای تاب‌آور، کشورهای در حال توسعه

استناد: زبردست، اسفندیار. (۱۴۰۵). چالش‌های شهری، ظرفیت معماران و شهرسازان، و ضرورت اتخاذ رویکردهای برنامه‌ریزی عادلانه و فراگیر. نشریه هنرهای زیبا:

معماری و شهرسازی، ۳۱(۱)، ۵-۶.